یادداشت میهمان

به خانه خوبان نزدیک شده‌اید

محمدهادی صحرایی

خدا به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، وعده داده که حتماً آنان را در این سرزمین جانشین خود قرار دهد؛ همانگونه که کسانی را که پیش از آنان بودند جانشین خود قرار داد، و آن دینی را که برایشان پسندیده است به سودشان مستقر کند، و بیمشان را به ایمنی مبدل گرداند، تا مرا عبادت کنند و چیزی را با من شریک نگردانند...[1]

هفت روز از اربعین سیدالشهداء می‌گذرد و هفت روز از شهادت مظلومانه عزادارانش در نیجریه. عزادارانی که گناهشان حق‌طلبی و عدالت‌خواهی بود و اینکه می‌خواستند همچون سرور و سالار آزادگان و شهیدان، آزادانه خدا را بپرستند و سرِ طاعت مقابل ظالم خم نکنند. هفت روز از عروجشان می‌گذرد و هفت روز است که رسانه‌های غربی و مدعی حقوق بشر و جایزه‌داران صلح نوبل و دیده‌بان حقوق بشر و... همگی با هم خفه شده‌اند. نه اینکه تنها این هفت روز باشد که صدا ندارند، نه، عمری است که این دهن به مزدان غیرت ندارند. اگر در گوشه‌ای از دنیا عدسی نپخته زیر دندان یک جاسوس آمریکایی، بهایی، همجنس‌باز، فاحشه و... می‌رفت، اینها کمپین می‌گرفتند و عده‌ای تیشرت‌پوش و شمع به دست تجمع می‌کردند و شعار می‌دادند که ما همان عدس نخورده‌ایم. شوخی مسخره دنیای نیولیبرال، مضحکه‌بازی با این عروسک‌هاست. سگی در شهری می‌میرد و مارمولکی در حال انقراض است و این عده پلاکارد می‌نویسند که «همان سگ و مارمولک» هستند ولی روزانه صدها نفر در آمریکا و اروپا از فقر و تیر پلیس و ظلم حکومت کشته می‌شوند و در آسیا و آفریقا نیز ده‌ها هزار نفر به خاطر آزادی کشته می‌شوند و صدایی از مدعیان درنمی‌آید.

هفت روز از شهادت غریبانه عزاداران حسین در نیجریه می‌گذرد و زبان سازمان ملل هم هنوز لال است. توقعی نیست از سازمانی که قارون‌ها دهانش را با پول بستند. اصلاً این سازمان بنا شده است تا پیگیر منافع استکبار باشد نه مردم جهان. سازمان ملل برای محکوم کردن کشورهای آزاد است و گاهی اگر رأی منفی به تحریم کوبا می‌دهند، ضمانت اجرایی‌اش به اندازه‌ای هست که آمریکا و اسرائیل از آن سر باز زنند و اتفاقی نیفتد. مگر برجام سند قانونی و توافقنامه رسمی نبود؟ سازمان ملل با دولت بی‌فرهنگ آمریکا چه کرد؟ سال‌هاست که نیجریه با زحمات شیخ زکزاکی عزیز، با اسلام ناب آشنا شده و میلیون‌ها نفر دلداده خاندان پیامبر مکرم اسلام شده‌اند و زلال اندیشه اسلام را شنیده و همچون جدشان «جون» به «هل من ناصر» حسین، لبیک گفته‌اند و راه او می‌پویند. و چندسالی است که غده سرطانی صهیون و آل‌سعود، بر حکومت آن کشور چنبره زده و با تهدید و تطمیع، آنها را به کشتار مؤمنین گماشته است و آنها هم به هر بهانه‌ای به شیعیان می‌تازند و اسیر می‌گیرند و جوی خون به راه می‌اندازند اما، آنچه که در نیجریه اتفاق می‌افتد بی‌شباهت به پیش از انقلاب اسلامی ایران نیست و موسپیدکردگان انقلاب ایران خوب به یاد دارند که رژیم دست‌نشانده پهلوی چگونه به اشارت اربابانش، خون هموطنان را می‌ریخت. عاقبتش چه شد؟

مردم جهان ۱۳ آبان ۹۷ ایران را دیدند و دیدند که چگونه مردمان باغیرتش برای دفاع از آرمان و کیان خود سینه سپر می‌کنند. امروز اگر مرگ بر آمریکا و مرگ بر اسرائیل، شعار نهادینه‌شده مردم ایران شده است و مردم ایران با اقتدار کامل، چهل سال است آمریکا و اسرائیل و انگلیس را به زمین کشیده و به دنبال خود می‌کشند، نتیجه مبارزه و جهادی است که اجداد و پدرانشان کرده‌اند و اینان میراث‌داران باوفای گذشتگان‌اند. ایران امروز چهل‌سالگی خود را در شرایطی جشن می‌گیرد و شکستن هیمنه آمریکا در ۱۳ آبان را گرامی می‌دارد و پرچم آمریکا را که نماد نحس استکبار شده است به آتش می‌کشد، که شیطان بزرگ هرچه توانسته و داشته و به فکرش رسیده را به میدان آورده و نتیجه‌اش این شده است که دانش‌آموزان دهه نودی هم به خباثت و پلیدی آمریکا پی برده‌اند و فهمیده‌اند که هر که در کاخ سفید می‌نشیند، عقرب جراره و روبه مکاره است و چون چوپان دروغگو قابل اطمینان و اعتماد نیست. و این لطف خداست که تربیت‌یافتگان خمینی و خامنه‌ای، در دشمن‌شناسی، حاذق شده‌اند و حتی تقلای کدخداخواهان برای بزک عفریته شرارت، با برجام و FATF و غیرآن نیز بی‌اثر است و باز هم منفعتش را به کیسه انقلاب می‌ریزد.

اکنون، برادر و خواهر سیه‌چرده نیجریه‌ای که در خون سرختان آرام گرفتید، خوشا به حالتان و ای‌کاش در کنارتان بودیم و از انقلابمان برایتان می‌گفتیم و از راه رفته و از سختی مبارزه تا شیرینی پیروزی و آزادی و از جای شهدا که خالی است. از اینکه ما برای آنکه ایران گوهری تابان شود، خون دل‌ها خورده‌ایم و برای آنکه خانه خوبان شود، رنج دوران برده‌ایم و امروز شما در راه دیروز برادران و خواهرانتان که همان راه سیدالشهداء و جوانمردان است قدم گذارده‌اید. قدم‌هایی استوار که غیظ کفار را به همراه داشته و دارد و در ذهن و برنامه پلیدشان اخلال می‌کند و نباید از غیظ آنها هراسید که توصیه خداوند همین است که به فداییان رسول و دین خدا فرمود:... هیچ تشنگی و رنج و گرسنگی در راه خدا به آنان نمی‌رسد و در هیچ مکانی که کافران را به خشم می‌آورد قدم نمی‌گذارند و از دشمن غنیمتی به دست نمی‌آورند مگر اینکه به سبب آن، عمل صالحی برای آنان نوشته می‌شود، چون‌که خدا پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌کند.[2] بدانید که اگر تن‌هایمان از شما دور است ولی جان‌ها و دل‌هایمان با شماست و دعای خیرمان بدرقه شما و اهل یمن و تمام اهل حقی که برای خدا با دشمنان خدا می‌جنگند. شما مجاهدان، آرامش خفاشان و شب‌پرستان را پریشان کرده‌اید و ای‌کاش در این فیض عظیم شریکتان بودیم.

حسینیان شهید، به خون گرمتان سوگند، قاتلین شما تقاص جنایتشان را به سختی خواهند داد و خونتان در تاریخ گم نخواهد شد. ما معجزه پیروزی خون بر شمشیر را بارها و بارها دیده‌ایم و دیده‌ایم که کاخ ابن زیاد مزبله است و خرابه شام، زیارتگاه مؤمنین و خداجویان. دیده‌ایم که چگونه خدای مظلومان، هیمنه قلدری چون رضاشاه را که نفس مردم را بریده بود، به ذلت کشاند و آنها که او را به ملت تحمیل کردند، خودشان تبعیدش کردند. و دیدیم که محمدرضای پهلوی که ایران را به آمریکا و صهیون، مفت فروخته بود، چگونه و با چه ذلتی بیرون انداخته شد. و دیدیم که خدای قاهر متعال، چگونه دست و بال آمریکا و اذنابش را از ایران عزیز برید و ۶۵ هزار مستشار و وابسته‌اش را از این خاک عزیز تاراند. و از ۱۳ آبان، خاطره‌ها داریم. دیدیم در ۱۳ آبان ۴۳ که خمینی کبیر علم مبارزه را در مقابله با زیاده‌خواهی آمریکا افراشت و تبعید شد، چگونه عزتمندانه به ایران بازگشت و حکومت فاسدان را برچید و دیدیم که خون شهدای دانش‌آموز تظاهرکننده در ۱۳ آبان ۵۷ چگونه جواب داد. و جاسوسخانه آمریکا، چگونه توسط دانشجویان ایرانی، تسخیر شد و ۵۲ آمریکایی که در ایران ادعای خدایی داشتند، کت و بال بسته در دست مردم افتادند و آمریکا در طبس هم غلطی نکرد و گروگان‌ها با قراردادی که هنوز پرونده باز دارد و باید بررسی شود با ذلت از ایران اخراج شدند.

برادر و خواهر مجاهد عزیزم در نیجریه و یمن، نگاه کنید که چگونه ایران چهل‌سالگی انقلاب خود را جشن می‌گیرد و پرنفس‌تر از روز اول پا بر آمریکا و صهیون می‌کشد. نتیجه آن مجاهدت‌ها همین آزادی‌ها و ثمره خون شهدایمان همین پیروزیهاست. ایران مقتدر امروز، منشأ انقلابات استکبارستیز در جهان است و امید محرومان و آرزوی مستضعفان. ما چهل سال است امور خود را خود اداره می‌کنیم و خود تصمیم می‌گیریم. چهل سال است که دشمن وعده سقوط شش ماه و یکساله‌مان را داده است و ببین که هر روز قوی‌تر از دیروزیم. چهل سال است مهم‌ترین دغدغه جهان سلطه، اسقاط ایران است و ما هر روز به‌روزتر و نوتر می‌شویم. چهل سال است که دشمن هرچه در چنته داشته را رو کرده و میلیاردها میلیارد دلار خرج شکست ما کرده است و اکنون رؤسای‌شان یکی پس از دیگری یا کفن می‌پوسانند و یا منزوی می‌شوند و صاحب‌نظراتشان، سخن خود را پس می‌گیرند و... رهبر امروز ما برنامه ۵۰ ساله را ابلاغ می‌کند.

آمریکا و انگلیس و صهیون، در گذشته‌ای نه‌چندان دور بود که قلاده‌دریده‌ای به نام صدام را به جان ایران انداختند و امروز طبق همان وعده خدا که بیم بندگان ستمدیده را به امید تبدیل می‌سازد، گور صدام گم شد و امروز مردم عراق در ایران به زیارت امام خود می‌آیند و عراقیان نیز در امنیت و آزادی، پذیرای برادران ایرانی خود هستند و در میان تصاویر شهدای خود در جنگ با آمریکا و داعش، تصاویر رهبران ایران را گذاشته‌اند. در سوریه هم همین است و با اراده الهی ایران و با مجاهدت مدافعان حرم ایرانی و افغانی و پاکستانی و لبنانی و عراقی و البته سوری، سوریه را از زیر دست و پای وهابیت و تروریسم بیرون کشید و به جهان اسلام برگرداند. در لبنان هم همینِ شد و در فلسطین هم همین می‌شود و به امید خدا در نیجریه و یمن هم قطعاً همین خواهد شد که این وعده خداست که «... اگر صبر کنید و پرهیزگاری نمایید، نیرنگشان هیچ زیانی به شما نمی‌رساند؛ یقیناً خداوند به آنچه می‌کنند احاطه دارد»[3] و پیروزی بعدی در نیجریه و یمن خواهد بود و کشورهایتان به خانه خوبان تبدیل می‌شود. إن‌شاءالله.

۱- سوره نور آیه ۵۵

۲- لایصیبهم ظما و لانصب و لا مخمصه فی سبیل‌الله و لا یطون موطئا یغیظ‌الکفار و لاینالون من عدو نیلا الا کتب لهم به عمل صالح ان‌الله لایضیع اجرالمحسنین. سوره توبه آیه ۱۲۰

۳- ... و ان تصبروا و تتقوا لایضرکم کیدهم شیئا ان‌الله بما یعملون محیط. سوره آل‌عمران آیه ۱۲۰

گزارش خبری تحلیلی کیهان

واکنش اروپا به بدعهدی آمریکا ابراز تأسف و دیگر هیچ!

سرویس سیاسی-

اروپا در مقابل اعلام رسمی بازگشت تحریم‌ها از سوی آمریکا، صرفا به بازنشر ابراز تأسف چند روز قبل خود بسنده کرده است. در سوی مقابل مقامات ارشد دولت ضمن تاکید بر اجرای یکطرفه تعهدات برجامی، از اروپا به‌خاطر هیچ، تقدیر می‌کنند. با توجه به این برجام‌زدگی حادّ دولت، سهل‌اندیشی است اگر تصور کنیم که اروپا قرار است قدمی در احقاق حقوق برجامی ایران بردارد.

بی‌عملی طرف اروپایی در موضوع برجام هر روز ابعاد گسترده‌تری به خود می‌گیرد.

کشورهای انگلیس، فرانسه، آلمان و اتحادیه اروپا در اقدامی تأمل‌برانگیز بیانیه روز جمعه را که در آن نسبت به تحریم‌های آمریکا علیه ایران ابراز تاسف عمیق شده بود، بازنشر کرده و حتی وعده بی‌ارزش قبلی درباره راه‌اندازی نمادین کانال ویژه مبادلات مالی و بانکی با ایران را عملی نکرد.

سخنگوی دولت انگلیس نیز در اظهارنظری جداگانه گفت: از تصمیم آمریکا برای بازگردانی تحریم‌های ایران متاسفیم!

نکته قابل تأمل اینجاست که طرف اروپایی خطاب به ایران تاکید کرده است که باید همچنان تعهدات برجامی خود را یکطرفه و بدون چشم‌داشت ادامه دهد!

همزمان با این رفتار گستاخانه طرف اروپایی، روحانی در دیدار مدیران وزارت اقتصاد گفت: «این کار ساده نیست که آمریکا روی حرفی بایستد و کل اتحادیه اروپا با آن نباشد، این یعنی پیروزی دیپلماسی و پیروزی سیاست خارجی...همانطور که در برجام اکثریت قاطع کشورهای دنیا به جز ۲، ۳ کشور همه موافق و حامی بودند. امروز هم همه کشورهای دنیا به استثناء چند کشور، در برابر آمریکا قرار دارند و در کنار ایران هستند این موفقیت دیپلماسی ما است».

ظریف نیز روز دوشنبه در صحن علنی مجلس گفت: واقعیت امر این است که برجام علی‌رغم همه بدعهدی‌های آمریکا، امروز ملاک شکست آمریکا در دنیا شده است. شما ببینید متحدین آمریکا دارند حساب ویژه‌ای درست می‌کنند و اعلام می‌کنند که نمی‌خواهیم زیربار آمریکا برویم.

وی افزود: بزرگترین کلاه در تاریخ آمریکا به‌خاطر برجام سر آمریکا رفت.

در هفته‌های گذشته روحانی گفته بود که اروپا پشت ماست. این اظهارات در حالی است که روحانی- اردیبهشت ۹۲- در جمع دانشجویان صنعتی شریف گفته بود: «اروپایی‌ها آقا اجازه هستند و آمریکا کدخداست؛ بستن با کدخدا راحت‌تر است».

لازم به ذکر است که «فدریکا موگرینی» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا- اردیبهشت ۹۷- در پاسخ به سؤالی درخصوص ارائه تضمین از سوی اروپا به ایران برای اجرای تعهدات برجامی گفت:«تضمین نمی‌دهیم».

پلیس خوب- پلیس بد

گفتنی است «عباس عراقچی» معاون وزیر خارجه- تیر ۹۷- گفته بود: «اگر بنا باشد کشورهای اروپایی بخواهند بازی قبلی خود را ادامه دهند و این بار بگویند که به بهانه تحریم‌های آمریکا، شرکت‌ها و بانک‌هایمان با ایران تعامل نخواهد کرد، و می‌ترسند تعامل کنند این عملاً از سوی ایرانی‌ها به‌عنوان یک بازی تلقی می‌شود. یعنی اروپایی‌ها می‌گویند که ما در برجام باقی خواهیم ماند، اما شرکت‌ها و بانک‌های ما نمی‌توانند با ایران تعامل کنند. این در واقع نشانه این است که اروپایی‌ها با آمریکایی‌ها دست‌شان در یک کاسه است و بدین‌ترتیب آمریکا نقش «پلیس‌بد» و اروپا نقش «پلیس خوب» را ایفا می‌کنند».

امانوئل مکرون رئیس‌جمهور فرانسه- مهر ۹۷- در مصاحبه با فرانس ۲۴ گفته بود:«احاطه کردن ایران با یک سیاست الزام‌آور، همان چیزی است که من همواره بر آن تاکید دارم. برای من راهبرد با ایران بر چهار مبنا است؛ حفظ توافق هسته‌ای، توان مدیریت فعالیت هسته‌ای ایران پس از سال ۲۰۲۵ (پایان برجام)، کنترل فعالیت موشک‌های بالستیکی ایران و توان مقابله با نفوذ ایران در منطقه. من هیچ‌گاه در برابر ایران ساده‌لوح و زودباور نبودم اختلاف نظر ما با آمریکا بر سر شیوه رفتاری ماست».

«هایکو ماس» وزیر خارجه آلمان نیز- مهر ۹۷- گفته بود: «با آمریکا اهداف مشترکی را در قبال ایران دنبال می‌کنیم. ما فقط از نظر مسیرهایی که دنبال می‌کنیم با یکدیگر اختلاف داریم».

اروپا امروز در مقابل اعلام رسمی بازگشت تحریم‌ها از سوی آمریکا، صرفا به ابراز تأسف بسنده کرده است. در سوی مقابل مقامات ارشد دولت ضمن تاکید بر اجرای یکطرفه تعهدات برجامی، از اروپا به‌خاطر هیچ، تقدیر می‌کنند. با توجه به این برجام‌زدگی حاد دولت، سهل‌اندیشی است اگر تصور کنیم که اروپا قرار است قدمی در احقاق حقوق برجامی ایران بردارد.

برجام‌زدگی حادّ دولت

«مایک پمپئو» وزیر خارجه آمریکا در گفت‌وگو با شبکه خبری «سی.بی.اس» با اشاره به اعمال مجدد تحریم‌ها علیه ایران و تمجید از اقدام‌های ضد ایرانی «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا تاکید کرد که واشنگتن به دنبال تغییر رفتار ایران است.

به گزارش فارس، پمپئو افزود: تحریم‌های آمریکا علیه ایران از بامداد دوشنبه به وقت تهران اعمال شده است.

وی در پاسخ به سوالی درباره آغاز مجدد برنامه هسته‌ای در ایران گفت: اطمینان داریم که ایرانی‌ها چنین تصمیمی را اتخاذ نخواهند کرد.

اظهارنظر پمپئو مبنی بر اینکه «مطمئن هستیم که ایرانی‌ها برنامه هسته‌ای خود را از سر نمی‌گیرند»، ناشی از پالس غلط دولت به طرف غربی است.

واقعیت آن است که برجام در ادراک و تصور غرب، از دولت روحانی اعتبارزدایی کرده است. آمریکا و اروپا به اعتبار برجام‌زدگی حادّ دولت روحانی می‌داند که هر معامله‌ای با برجام بکند، روحانی و دولتش باز هم پای آن می‌مانند.

در اردیبهشت سال جاری، چند روز قبل از خروج آمریکا از برجام، روحانی گفته بود: «اگر اهداف ما از برجام بدون آمریکا محقق شود، چه بهتر، در غیر این صورت تصمیم خود را خواهیم گرفت». این اظهارنظر این پیام را به طرف غربی داد که شما هرکاری می‌خواهید با توافق هسته‌ای بکنید و خیالتان راحت باشد که ما پایمان را از محدودیت‌های برجام فراتر نخواهیم گذاشت.

چند روز پس از این اظهارنظر آمریکا از برجام خارج شد. به فاصله کوتاهی پس از خروج آمریکا از برجام، پایگاه تحلیلی «پولیتیکو» به نقل از «فدریکا موگرینی» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نوشت: «از حسن روحانی رئیس‌جمهور ایران تضمین گرفته که این کشور علی‌رغم تصمیم دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا برای خروج از برجام و وضع مجدد تحریم‌ها علیه ایران، همچنان در توافق می‌ماند». این رویکرد بزرگ‌ترین خسارت برجام است. در واقع، برجام ضمانت ندارد و بیش از ۳ سال است که زیر پا مانده، چون غرب این‌گونه می‌فهمد که هر معامله‌ای با برجام بکند، روحانی و دولتش باز هم پای آن می‌مانند.

معافیت تحریمی!

طبق گزارش پایگاه «واشنگتن اگزمینر» واشنگتن درنظر دارد برای کشورهایی که در حال همکاری با ایران در زمینه برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز در چارچوب برجام هستند معافیت تحریمی در این زمینه در نظر بگیرد.

طبق این گزارش، «مایک پمپئو» وزیر خارجه به طور خاص این معافیت‌های تحریمی را صادر خواهد کرد تا امکان ادامه همکاری با ایران در زمینه برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز این کشور فراهم شود.

این ترفند آمریکا با این هدف انجام می‌شود که ایران را به اجرای یکطرفه محدودیت‌های برجامی ترغیب کند.

طبق اظهارات مقامات دولتی قرار بر این بود تا به ازای اجرای تعهدات برجامی ایران، تمامی تحریم‌های ضد ایرانی یکباره لغو شود و نه تعلیق.

خبر ویژه

جروزالم پست: ایران می‌تواند مقابل تحریم‌های آمریکا بایستد

یک روزنامه صهیونیستی تصریح کرد ایران با همراهی کشورهای غیراروپایی می‌تواند در مقابل تحریم‌های آمریکا ایستادگی کند.

جروزالم پست نوشت: ایران با کمک آسیا در برابر تحریم‌های نفتی جدید آمریکا ایستادگی خواهد کرد.

این روزنامه افزود: واردات نفت هند از ایران همچنان به بیش از یک میلیون بشکه در ماه می‌رسد. «باراک سینر» کارشناس تحریم‌های ایران در موسسه «استراتژیک اینتلیجنسیا» معتقد است: هرچند اجرای تحریم‌های نفتی آمریکا علیه ایران آسیب‌زننده است، اما این تحریم‌ها برای ملزم کردن ایران به پذیرش یک توافق هسته‌ای جدید موثر نخواهد بود. مشکل وادار کردن ایران این است که حتی بدون اتحادیه اروپا، تهران حمایت کلیدی از جانب آسیا دارد. روسیه و چین نیز با ایران همکاری مشابهی دارند.

به رغم گزارش‌های موجود از فشار اقتصادی بر ایران، سینر می‌گوید درصورتی‌که حتی همه چیز سخت‌تر شود پویش‌های بنیادی، ایران را در برابر سقوط کامل محافظت می‌کند.

وی با اشاره به چین گفت: تداوم جنگ تجاری با آمریکا، چین را به سمت ایران سوق می‌دهد به گونه‌ای که این کشور به دنبال توسعه زیرساخت خود در چارچوب راه ابریشم جدید در آنجا و افزایش فراورده‌های انرژی و تجاری خود از ایران است.

در گذشته وزرای اسرائیلی اعلام کرده بودند که جنگ تجاری ترامپ با چین می‌تواند مسیر وی برای منزوی کردن ایران را تضعیف کند.

اعتراض فرشاد مومنی به منطق «کی بود، من نبودم» دولت

یک کارشناس اقتصادی حامی دولت می‌گوید دولت باید نگاه سوداگرانه و لیبرال به اقتصاد را با نگاه عدالت‌محور و برنامه‌محور جایگزین کند.

فرشاد مومنی در گفت‌وگو با روزنامه آرمان، به نقش تیم مسعود نیلی دستیار اقتصادی روحانی در ریل‌گذاری دولت سازندگی (هاشمی رفسنجانی) پرداخت و اظهار داشت: آقای دکتر مسعود نیلی در سال ۱۳۷۶ در موسسه نیاوران مقاله‌ای را تحت عنوان «ارزیابی تجربه تعدیل اقتصادی در ایران» منتشر کردند. این مقاله یکی از صادقانه‌ترین گزارش‌های یکی از طرفداران افراطی برنامه «تعدیل ساختاری» در دوره پس از جنگ است و به وضوح نشان می‌دهد اینها در زمان آغاز این سیاست، چه طیف متنوعی از انتظارات درباره این سیاست را برای خود بار کرده بودند و به مرحوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی هم وعده دادند اگر این کار انجام شود، آن نتایج مطلوب به دست می‌آید. او در این مقاله قدم به قدم توضیح می‌دهد که چگونه تمام تصوراتشان در مواجهه با واقعیت‌های اقتصاد سیاسی ایران یکی پس از دیگری فرو می‌ریزد و آنچه را قرار بود به عنوان دستاوردهای اغواگر برای اقتصاد ایران به همراه داشته باشد، محقق نشد. در واقع این انتظارات نه تنها برآورده نشدند، بلکه ده‌ها گرفتاری کوچک و بزرگ دیگر هم برای ایران پیش آمد.

وی می‌افزاید: حال زمانی که سیاست تعدیل ساختاری به اجرا درآمد، یکی از اولین پیامدهای آن، در سال ۱۳۷۰، یعنی کمتر از دو سال پس از اجرای تعدیل ساختاری، اعتراضات پی‌درپی نسبتا گسترده شهری بود.

وی در پاسخ این سوال که برخی اقتصاددانان دولت را متهم به دستکاری بازار ارز می‌کنند، آیا می‌توان این فرضیه را قبول کرد؟ به عنوان مثال حسین راغفر معتقد است که دولت برای تسویه مطالبات مالباختگان موسسات غیرمجاز، با بالا بردن نرخ ارز درآمد خود را افزایش داد تا این مشکل را برطرف کند. آیا شما هم چنین نظری را تایید می‌کنید؟ گفت: درباره اینکه آیا خود دولت در زمینه تحولات و نوسانات نرخ ارز نقش دارد یا خیر، نیازی به مراجعه به دیدگاه اقتصاددانان مختلف نیست. فقط طی هفته‌های گذشته مقام بسیار گرامی ریاست‌جمهوری سه بار در صحبت‌های عمومی این مسئله را مورد اذعان قرار داد که «دولت هر لحظه که اراده کند می‌تواند نرخ ارز در بازار آزاد را به هر سطحی که می‌خواهد برگرداند.» از این صحبت چه استنباطی می‌توان داشت؟ متاسفانه عده‌ای علاقه‌مند هستند مدام افرادی از جمله دکتر راغفر را متهم کنند و بگویند که ایشان چنین چیزی را گفته است. اگر دکتر راغفر همچنین صحبتی را به میان آورده‌اند، مبتنی بر اظهارات صریح از سوی مقامات کلیدی از جمله رئیس‌جمهوری و همان‌طور بی‌شمار دلالت‌های دیگری است که در این زمینه وجود دارد.

مومنی با انتقاد از رفتار مسئولیت‌گریز و فرافکنانه مدیران دولت اظهار داشت: این شیوه اداره دولت به هیچ وجه چشم‌اندازهای آینده ایران را امیدوارانه نمی‌کند. شیوه‌های اجرایی هم به‌گونه‌ای است که مدام تقصیر را به گردن دیگری می‌اندازند و در این سال‌ها دچار «کی بود؟ کی بود؟»ها شده‌ایم. من توصیه می‌کنم اگر نهادهای نظارتی صلاح می‌دانند امکان یک گفت‌وگو و مناظره رودرروی مدعیان «کی بود؟ کی بود؟»ها را برقرار کنند تا هزینه و فایده اتفاقاتی که اینها به‌عنوان هنر خود مطرح می‌کنند، به زبان کارشناسی و با مقیاس عدد و رقم مورد واکاوی قرار گیرد و اگر محرز شد هزینه ادعای آنها بیش از فایده‌های آن بوده، می‌توانیم مشوقانه به آنها توصیه کنیم که در شیوه اداری اقتصادی کشور یک بازنگری انجام دهند.

وی درباره رفتار هفت‌ماه گذشته دولت در بازار ارز نیز می‌گوید: دولت رفتارهایش به‌گونه‌ای است که نشان می‌دهد به شیوه رسما اعلام نشده‌ای طمع دارد از افزایش نرخ ارز درآمد کسب کند؛ اما اگر قرار است کشور خوب اداره شود این طمع باید از بین برود. لازم است دولت یاد بگیرد و عادت کند که منحصرا در همان کادری که قانون بودجه تعیین می‌کند رفتارهای هزینه‌ای خود را تضمین‌گرایانه به اجرا بگذارد.

مومنی می‌افزاید ما به گزارش‌های رسمی که امکانات ارزی در اختیار دولت را مطرح می‌سازد، استناد کردیم و براساس آن گفتیم چرا وقتی دولت می‌تواند نیاز ارزی تولیدکنندگان را تامین کند، آن را به مطامع سوداگرانه که در بازار ثانویه وجود دارد گره می‌زند؟ در گزارشی که تحت عنوان سند برنامه ششم توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه شد، آنها گفتند که می‌خواهیم طی برنامه پنج ساله ششم توسعه، به طور همزمان ۱۶۹ هدف کلی، ۵۶۶ استراتژی و حدود ۱۵۰۰ سیاست اجرایی را با هم پیش ببریم. هر شخصی که الفبای اقتصاد را بداند متوجه می‌شود که این عبارت‌پردازی‌ها بیشتر به کار «ادخال سرور فی‌قلوب» می‌آید. در واقع آنچه به نام سند برنامه ارائه شده نه درک روشنی از مفهوم برنامه دارد و نه درکی از استراتژی. ما پیشنهاد کردیم که دولت یک هدف را اعلام کند که آن هم حرکت به سمت توسعه عادلانه است. من در کتابی که سال ۱۳۹۶ تحت عنوان «عدالت اجتماعی، آزادی و توسعه در ایران امروز» منتشر کردم یک اتمام حجت شرعی با آقای حسن روحانی انجام دادم. در این کتاب نوشتم که چرا راه نجات ایران منحصرا از کانال توسعه عادلانه عبور می‌کند. اگر ما در این کانال حرکت کنیم، می‌توانیم با کمترین هزینه و بیشترین دستاورد از چالش‌های مربوط به تحریم‌های ظالمانه آمریکا با موفقیت عبور کنیم و شرایطی فراهم شود که آقای روحانی بتواند از بخشی از خطاهای گذشته فاصله بگیرد و به مردم و تولیدکننده‌ها گوشه چشمی نشان دهد.

حمایت پمپئو از فتنه‌گران و اعتراف به ناکامی بزرگ مقابل ایران

اظهارات دیروز وزیر خارجه آمریکا هرچند حاوی زیاده‌گویی و لاف‌های گزاف فراوان بود اما در عین حال برخی خبرهای مهم و اعترافات از سر ناچاری را در خود نهفته داشت.

مایک پمپئو دیروز در کنار تکرار چندمین بار بازگشت تحریم‌ها، اذعان کرد هدف از تحریم‌ها حمایت از گروهک‌های وطن‌فروشی است که سالهاست در خدمت نقشه‌های آمریکا برای بی‌ثبات‌سازی ایران فعالیت می‌کنند اما نتیجه نمی‌گیرند.

پمپئو که پیش از این رئیس سازمان جاسوسی سیا بوده، گفت: فشار تحریم‌ها، فرصتی برای مخالفان رژیم فراهم می‌کند تا تغییراتی را که خواستار آنند در رژیم به وجود آورند.

این همان خطی است که فتنه‌گران سال ۸۸ به مقامات آمریکایی دادند؛ آنها پس از شکست در آشوب سیاسی و رد شدن دروغ‌ها و خیانت‌هایشان، گرای فشار اقتصادی برای گرفتن انتقام از ملت ایران را دارند. روزنامه لس‌آنجلس‌تایمز مهرماه سال ۱۳۸۸ از قول یک مقام آمریکایی به نام جان‌ها نوشت «مطمئنا پیامی که از گردهمایی اخیر فعالان اپوزیسیون- که بین آنها افراد نزدیک به سران جنبش سبز حضور داشتند- شنیدم، این بود که تحریم باید هرچه شدیدتر اعمال شود؛ تحریم ضعیف یا تدریجی، فقط به رژیم امکان می‌دهد که خود را با وضعیت جدید تطبیق دهد.»

مایک پمپئو دیروز یک اعتراف مهم و تلخ برای آمریکا هم داشت. او در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه ایران در عراق بسیار قدرتمند است، واکنش آمریکا به تاثیر ایران بر نفوذ متحدان واشنگتن چیست؟، گفت: «بر همین اساس که می‌گوییم برجام مانع فعالیت‌های ایران نشده است و به همین خاطر است که روی فعالیت‌های مالی ایران متمرکز می‌شویم. ایران فشار زیادی را در عراق وارد کرده و برجام نتوانست جلوی نفوذ ایران را در منطقه بگیرد.»

آمریکایی‌ها اذعان می‌کنند برجام قرار بوده قدرت و نفوذ منطقه‌ای ایران را به تحلیل ببرد تا بتوانند فشار ناکام در یک دهه گذشته را موثر کنند اما در این نقشه بزرگ ناکام مانده‌اند و ایران قدرتمند شده است. آنها از این ناراحتند که تحولات سیاسی عراق همسو با آرمان‌های جمهوری اسلامی و خلاف مطامع آمریکا رقم خورده است.

به‌جای گفت و شنود

رسول خدا جوان شده‌اند!

در آستانه سالروز رحلت رسول خدا(ص) و شهادت امام حسن مجتبی و امام رضا علیهماالسلام این ستون را به بخشی برگرفته از یادداشت مهرماه ۹۱ کیهان اختصاص می‌دهیم.

***

غم سنگینی بر قلب مبارک رسول خدا(ص) سایه انداخت، وقتی سوره هود نازل شد و از آن پس، بارها می‌فرمود «سوره هود مرا پیر کرد». در این سوره اخبار تکان‌دهنده‌ای از برپایی قیامت و حضور آدمیان در محضر عدل الهی آمده بود بنابراین حق با پیامبر خدا بود که از پایان کار بندگان خدا دلشوره داشته باشد. پیامبر رحمت که خدای سبحان از اصرار ایشان بر هدایت بندگان خبر داده و رنج و سختی آنان را برای او سخت و ناگوار توصیف کرده بود، اما، آیاتی از این دست پیش از آن و بعد از آن نیز آمده بود، پس چرا سوره هود؟ شاید در پاسخ به همین پرسش بود که رسول خدا(ص) از سوره هود به آیه یکصدودوازدهم آن اشاره می‌فرمود و علت پیر شدن خود را در این آیه آدرس می‌داد. «فاستقم کما امرت... آنگونه که تو را فرمان داده شده است استقامت کن» ولی آیه‌ای با همین مضمون و همین کلمات در سوره «شورا» نیز آمده است، «واستقم کما امرت»... پس، باز هم سؤال باقی بود که چرا سوره هود؟ مگر در این آیه از سوره هود چه چه بود که پیامبر خدا(ص) را پیر کرده بود؟ پاسخ را از زبان امام راحلمان -رضوان الله تعالی علیه- بخوانید؛

«... جمله فاستقم کما امرت در دو جای قرآن هست. یک جا در سوره «شورا» و یک جا هم در سوره «هود»، لکن پیغمبر اکرم(ص) فرموده است «شیبتنی سوره هود» چرا سوره هود را فرمود؟ برای آن که- این آیه- در سوره هود یک ذیلی دارد و آن این است که فاستقم کما امرت و من تاب معک(آنگونه که تو را فرمان داده شده است استقامت کن و آنان که با تو به سوی خدا آمده‌اند نیز باید استقامت کنند)...ایشان خوف نداشت از این که خودش استقامت داشته باشد، داشت. خودش می‌دانست دارد، اما می‌ترسید که ما استقامت نداشته باشیم.»

امام راحل(ره) در ادامه می‌فرمایند؛

«ملت ما در این انقلابی که کرده است، تا حالا استقامت کرده است و بحمدالله تا حالا پیروز شده است. شما پیروزید در دنیا. شما مطرح شده‌اید در دنیا. در همه گوشه‌های دنیا، دولت‌های دنیا از شما یک نحو هراسی دارند که مبادا یک وقت ملت‌هایشان مثل شما بشوند- به ریشه ایران‌هراسی این روزها توجه کنید-... استقامت کنید تا پیروزی نهایی به دستتان بیاید. خودتان را بسازید. جوان‌های خودتان را بسازید و کودکان خودتان را بسازید... ملت‌ها همه عاشق ایرانند».

صحیفه امام(ره)، جلد ۶۱، صفحات ۷۰۵ و ۵۰۸

نکته

سخنی از ژرفای دل

**در سوره مبارکه «نمل» به ماجرای هُدهُد و خبری که برای حضرت سلیمان(ع) آورده بود، اشاره شده است. در کلام خدا آمده است که وقتی سلیمان(ع) در میانِ پرندگانی که با او بودند، هدهد را ندید، برآشفت و گفت: «مَا لِیَ لَا أَرَی الْهُدْهُدَ أَمْ کَانَ مِنَ الْغَائِبِینَ- هدهد کجاست که نمی‌بینمش؟ آیا از غیبت‌کنندگان است»؟ اما انتظارش به درازا نکشید که هدهد از راه رسید و گفت: «أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَ جِئْتُکَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ یَقِینٍ- از چیزی آگاهی یافتم که تو از آن آگاه نشده‌ای و برای تو از سبا گزارشی مهم